

li.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss om Betänkandet Avgift för områdessamverkan och andra åtgärder för trygghet i byggd miljö

Er beteckning: LI2025/00306

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Uppsala län, (fortsättningsvis Länsstyrelsen) avger härmed följande yttrande avseende Avgift för områdessamverkan – och andra åtgärder för trygghet i byggd miljö. Länsstyrelsen avstyrker förslaget att en kommun efter ansökan av en grupp fastighetsägare ska besluta om införande av obligatorisk avgift inom ett avgränsat område samt förslaget att en kommun på eget initiativ ska kunna besluta om en obligatorisk avgift inom ett avgränsat område. Länsstyrelsen ställer sig positiv till utredningens förslag att regeringen ger ett universitet i uppdrag att inrätta och förvalta ett nationellt kunskapscentrum för trygghet och säkerhet i den byggda miljön. Länsstyrelsen ställer sig också positiv till förslaget att en ny utredning ska kartlägga hur tillsyn kopplad till den byggda miljön kan bli mer effektiv i hela landet samt förslaget att det bör utredas vidare om ett krav på tillstånd för att få ta ut hyra av en bostadshyresgäst ska införas.

Avsnitt 13.4

Länsstyrelsen avstyrker förslaget att en kommun efter ansökan av en grupp fastighetsägare ska kunna besluta om införandet av en obligatorisk avgift inom ett avgränsat område till områdesförbättring. Länsstyrelsen menar att det inte framkommer i utredningen att det finns ett behov av föreslagen lagstiftning och hur förslaget kommer stärka det långsiktiga områdesförbättringsarbetet. Länsstyrelsen anser därför att utredningens tre förslag om Kunskapscentrum, utreda vidare om förbättrad tillsyn och tillstånd för att hyra ut bostäder har större potential att ha faktiska effekter på det långsiktiga

områdesförbättringsarbetet och bör därför föregå ett lagförslag om införande av en obligatorisk avgift riktad mot enstaka fastighetsägare.

Avsnitt 13.5

Länsstyrelsen avstyrker förslaget att en kommun på eget initiativ ska kunna besluta om en obligatorisk avgift inom ett avgränsat område. Förutom att det i utredningen saknas ett tydligt visat behov av lagstiftningen samt hur den ska ge positiva effekter på ett långsiktigt områdesförbättringsarbete vill länsstyrelsen belysa svårigheten för kommuner att motivera att en enskild fastighetsägare påtvingas en obligatorisk avgift kontra andra fastighetsägare. Det framkommer inte i utredningen på vilka grunder en kommun ska kunna påtvinga en fastighetsägare en avgift för områdesförbättring. Det medför betydande risk för olika tolkningar mellan kommuner i vilken typ av problematik samt hur omfattande en problematik ska vara när en kommun påtvingar en avgift på enskilda fastighetsägare. Det innebär dels stora svårigheter för kommuner att använda lagstiftningen som den är tänkt men kan också medföra rättsosäkerhet för fastighetsägare beroende på var i landet fastighetsägaren har bestånd.

Avsnitt 14.4.(1,2)

Som ett huvudskäl för utredningens samtliga förslag hänvisas det till behovet av ett stärkt långsiktigt områdesförbättringsarbete avseende brottsförebyggande arbete, trygghet och säkerhet. Forskningsunderlaget för hur ett sådant arbete bör organiseras samt vilka orsaksfaktorer ett sådant arbete bör motverka för en långsiktig områdesförbättring saknas i svensk kontext¹. Länsstyrelsen ställer sig därmed positiv till utredningens förslag att regeringen ger ett universitet i uppdrag att inrätta och förvalta ett nationellt kunskapscentrum för trygghet och säkerhet i den byggda miljön, att centrumet ska sprida kunskap om områdessamverkan och även bedriva forskning och utbildning kring trygghet och säkerhet i den byggda miljön. Ett kunskapscentrum skulle lämpligen kunna etableras vid Uppsala universitet. Uppsala universitet har bland annat Institutet för bostads- och urbanforskning (IBF), ett mångvetenskapligt institut som redan idag bedriver samhällsforskning av högsta internationell kvalitet på temat bostad och städer. Centrumet skulle dra nytta av IBF:s långa erfarenhet av att samverka, med olika aktörer. Institutionen har samverkansavtal

¹ Roelofs, K., & Salonen, T. (2019). *Insatser i "utsatta" områden: en analys av 20 års områdesutveckling och lärdomar inför framtiden*. Bostad 2030.

med offentlig sektor, näringsliv och civilt samhälle på lokal och nationell nivå. Institutionen har också redan etablerade samverkansavtal och strategiska partnerskap inom universitetet, Uppsala kommun, Hyresgästföreningens Riksförbund och Länsförsäkringars Forskningsfond liksom samverkans- och forskningsprojekt med flera kommuner och bygg- och bostadsbolag. Kunskapen kan också spridas på ett bra sätt eftersom institutionen har viktiga och återkommande samverkansaktiviteter som Bostadsmötet och digitala frukostseminarier. Forskarna vid institutionen medverkar också som föreläsare och experter i såväl nationella som lokala och regionala sammanhang

Avsnitt 15.4

Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget att en ny utredning bör kartlägga orsaken till att tillsynen är bristfällig, hur tillsyn kopplad till den byggda miljön kan bli mer effektiv samt se över regelverket för tvångsförvaltning. Länsstyrelsen delar särskilt utredningens uppfattning om vikten av att se över regelverket för tvångsförvaltning. Nuvarande utmaningar i att hitta en ny förvaltare medför att fastigheter kan bli stående under väldigt lång period utan förvaltare och förfalla ytterligare. Förbättrad tydlighet i regelverket har potential att medföra effektivare upprustning av förfallna fastigheter och därmed stärkt trygghet och ett mer attraktivt närområde för boende, övriga fastighetsägare och kommunen.

Avsnitt 16.4

Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget att det bör utredas vidare om ett krav på tillstånd för att få ta ut hyra av en bostadshyresgäst bör införas och hur det i så fall kan utformas. I utredningen resoneras det kring ett antal specifika scenarion som bör utredas vidare. Ett sådant scenario är när en kommun besluter om att återta en fastighetsägarens tillstånd att hyra ut. Det föreslås att under perioden innan fastställt beslut är taget ska hyran betalas till länsstyrelsen. Det motiveras med att länsstyrelsen redan har rutiner för deponering av medel i olika situationer och därför är en lämplig myndighet för uppgiften. Länsstyrelsen är enig med utredningens motivering om länsstyrelsens förutsättningar för uppdraget.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Stefan Attefall med handläggare Therese Eriksson som föredragande.

I den slutliga handläggningen har även Tony Engström, Kristina Jansson, Cecilia Magnusson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.